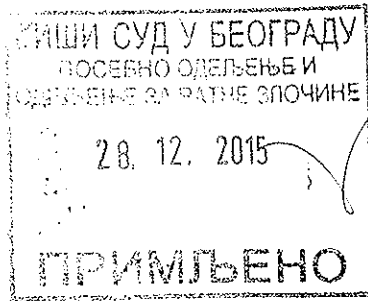

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ
Кж1 По2 3/15
Дана 23.12.2015. године
БЕОГРАД

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија: Соње Манојловић, председника већа, Наде Хаџи-Перић, Вучка Мирчића, Надежде Мијатовић и Јасмине Васовић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Росанде Џевердановић Савковић, као записничара, у кривичном поступку против окр. Жарка Чубрила, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, одлучујући о жалби Тужиоца за ратне злочине, изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 1/2012 од 06.04.2015. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2015. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба Тужиоца за ратне злочине, а пресуда Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 1/2012 од 06.04.2015. године, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Одељење за ратне злочине К.По2 1/2012 од 06.04.2015. године, окр. Жарко Чубрило, на основу члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослобођен је од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, те је, на основу члана 265 ЗКП, окривљени ослобођен трошкова кривичног поступка и исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против напред наведене пресуде, благовремено је жалбу изјавио Тужилац за ратне злочине, због битне повреде одредаба кривичног поступка и погрешно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да Апелациони суд у Београду

преиначи нападнуту пресуду Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2 1/12 од 06.04.2015. године и оптуженог Жарка Чубрило огласи кривим за извршење кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ и осуди га на казну по закону или да укине означену пресуду и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење.

Окр. Жарко Чубрило и његов бранилац адв. Сима Кнежевић поднели су одговоре на жалбу Тужиоца за ратне злочине.

Тужилац за ратне злочине је, у поднеску Ктж 4/15 од 01.10.2015. године, предложио да Апелациони суд, уважавањем жалбе Тужилаштва за ратне злочине Кто 1/12 од 07.08.2015. године, преиначи нападнуту пресуду Вишег суда у Београду, Одељења за ратне злочине К.По2 1/12 од 06.04.2015. године или укине означену пресуду којом је окр. Жарко Чубрило ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине, одржао је седницу већа, у складу са одредбом члана 447 ЗКП, у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Снежане Станојковић, на којој је размотрио списе предмета, па је, након разматрања навода и предлога из жалбе, имајући у виду и мишљење Тужиоца за ратне злочине, те одговоре окривљеног и његовог браниоца на жалбу Тужиоца за ратне злочине, а након што је првостепену пресуду испитао у оквиру основа, дела и правца побијања који су истакнути у жалби, сходно одредби члана 451 став 1 ЗКП, нашао:

-жалба је неоснована.

Жалбом Тужиоца за ратне злочине побија се првостепена пресуда због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438 став 2 тачка 2 ЗКП, тако што се истиче да о чињеницама које су биле предмет доказивања постоји знатна противречност између онога што се наводи у разлозима пресуде о садржини записника о исказима датим у поступку и самих тих записника, услед чега није могуће испитати законитост и правилност пресуде.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, првостепени суд је о свим чињеницама важним за доношење пресуде дао довољне, јасне и аргументоване разлоге, који и у погледу одлучних чињеница не садрже никакве противречности нити нејасноће, те је првостепени суд у побијаној пресуди, којом је окривљеног ослободио од оптужбе, дао детаљне разлоге, које у свему као правилне прихвата и веће овог суда.

Побијајући првостепену пресуду због погрешно утврђеног чињеничног стања, жалбом Тужиоца за ратне злочине се оспорава оцена првостепеног суда о изведеним доказима, а пре свега оцена исказа сведока Јове Личине, Милана

Мацакање и Бранислава Кнежевића, као и оцена одбране окр. Жарка Чубрила.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, првостепени суд је правилно поступио када је окр. Жарка Чубрила, применом одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП, ослободио од оптужбе да је извршио кривично дело ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 КЗ СРЈ, с обзиром да није доказано да је овај окривљени извршио наведено кривично дело. До оваквог закључка првостепени суд је дошао правилном оценом изведених доказа, цењених и појединачно и у својој међусобној повезаности, као и у склопу одбране окривљеног, приликом чега је првостепени суд за своје чињенично-правне закључке дао довољно јасне и аргументоване разлоге, које у свему као правилне прихвата и веће овог суда.

Жалбом Тужиоца за ратне злочине оспорава се оцена исказа сведока Милана Мацакање, Јове Личине и Бранислава Кнежевића, уз истицање да су сведоци Јова Личина и Милан Мацакања видели како окривљени убија претходно затворене цивиле, којима су по његовом наређењу везане руке на леђима, а у погледу постојања разлика у исказима сведока Јове Личине и Милана Мацакање истиче се да ови сведоци нису били у позицији да у исто време и са истог места гледају шта се дешава.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, правилно је поступио првостепени суд када није прихватио исказе сведока Милана Мацакање, Јове Личине и Кнежевић Бранислава, налазећи да су њихови искази противречни како међусобно, тако и исказима других испитаних сведока и оштећених, чиме се доводи у сумњу њихова аутентичност и истинитост.

Наиме, и према оцени већа овог суда, искази сведока Милана Мацакање, Јове Личине и Бранислава Кнежевића, који су, како то ови сведоци тврде, били присутни када је окривљени наредио одвођење цивила из Тење, док су сведоци Милан Мацакања и Јово Личина видели и да је окривљени убио цивиле хрватске националности, да би довели до осуђујуће пресуде, захтевали су посебну пажњу и опрезан приступ приликом њихове оцене. С тим у вези, искази напред наведених сведока морали су бити поткрепљени преосталим изведеним доказима, те у случајевима у којима су њихови искази проверљиви, остали изведени докази морали су говорити у прилог веродостојности онога о чему сведоци говоре, без постојања међусобних разлика у исказима у погледу околности под којима се критични догађај одиграо.

Првостепени суд је у образложењу своје одлуке, према оцени већа Апелационог суда у Београду, правилно истакао разлике у исказима сведока Јове Личине и Милана Мацакање, па је тако сведок Милан Мацакања навео да је убиство цивила извршено на мртвилишту, ван места Богота, где је било много мртвих животиња, где је уочио разбацану угинулу стоку, да му је од тог смрада

било мука, да су му сузе кренуле на очи и да је повраћао, док је сведок Јово Личина тврдио да се све дешава у шуми, на пропланку, где је ливада и да није било никаквих мртвих животиња. Потом је сведок Јово Личина у свом исказу тврдио да је сведок Мацакања, у време убиства, био у кабини камиона и да из ње није излазио, па према правилном закључку првостепеног суда није ни могао да види убиства, пошто се према наводима сведока Личине све дешавало иза камиона, међутим супротно исказу сведока Личине, сведок Милан Мацакања тврди да је био ван камиона и да је видео убиства цивила иза камиона. У погледу броја цивила сведок Јово Личина наводи да је било 12-13 цивила и то 3 мушкараца и 9 жена, док је сведок Милан Мацакања навео да је било 8 мушкараца и 5 жена, а према наводима оптужнице било је 7 мушкараца и 4 жене. Такође, сведок Јово Личина је био категоричан да у овој групи цивила није био Владимир Валентић, док је сведок Милан Мацакања тврдио да је ово лице било у камиону.

Имајући у виду напред наведене разлике у исказима сведока, у погледу описа критичног догађаја, анализиране у склопу са исказима сведока који не спомињу присуство окр. Жарка Чубрила, како при одвођењу затворених лица из Тење, тако и приликом заустављања камиона у Силашу, према оцени већа Апелационог суда у Београду искази сведока Милана Мацакање и Јове Личине, међусобно противречних у погледу многих одлучних чиљеница, не могу представљати поуздан доказ који би несумњиво упућивао на закључак да је окр. Жарко Чубрило извршио кривично дело које му се оптужницом ставља на терет.

Наиме, сведоци Јован Ребрача, Немања Јовчић, Млађен Пеказ, Жељко Челић, Драгутин Макарић, Сава Шарчевић, Никола Суботиновић, Бранко Грковић, Мара Гргур, Јевта Рогач, Раде Богојевић, Романа Кухар, Лидија Шарам, Софија Чубрило, Влада Валентић, Сава Шарановић, Живојин Стаменић, Илија Тинтор, Стјепан Хорват, Рената Гал и Лазар Радишић, чије исказе је првостепени суд правилно прихватио као јасне, те међусобно сагласне, у својим исказима не спомињу Жарка Чубрила као лице за које су чули или видели да је извело и одвело цивиле хрватске националности из Тења, већ помињу управо сведоке Милана Мацакању и Јову Личину као лица која су била присутна при увођењу у камион и одвођењу цивила, као и могућих извршилаца кривичног дела.

Приликом оцене исказа напред наведених сведока и оштећених, правилно је првостепени суд имао у виду да се ради о сведоцима који су, како су то навели у својим исказима, у добрим односима, како са окривљеним, тако и са сведоцима Миланом Мацакањом и Јовом Личином, при чему оштећени који су саслушавани током овог кривичног поступка и који су у критичном догађају изгубили блиске рођаке, немају разлога да штите окривљеног. Такође је и сведок Илија Тинтор, који је критичног дана био у Силашу, у свом исказу тврдио да се окривљени није довезао са камионом, нити био у месту, али је овај сведок видео Милана Мацакању и Јову Личину са затвореним лицима, који су их предвече

одвели ка Боботи.

Имајући у виду напред наведено, према оцени већа Апелационог суда у Београду, првостепени суд је правилно исказе сведока Јове Личине и Милана Мацакање ценио у склопу са осталим доказима, као и чињеницом да тела тих једанаест лица ницу пронађена, па тиме није могло бити могућности да се утврди начин страдања истих, те на тај начин провере искази ових сведока, који су сагласни у делу да су видели да окривљени пуца у цивиле хрватске националности која силазе из камиона, међутим у осталим деловима њихови искази се разликују, како међусобно, тако и са исказима осталих испитаних сведока.

Искази сведока Јове Личине и Милана Мацакање, како то правилно закључује првостепени суд, се међусобно разликују од тога ко је наредио да се лица изведу из биоскопске сале, ко је томе присуствовао, ко је возио камион, где се камион зауставио, ко је изашао из камиона и видео сам чин убиства и како су се након извршеног дела вратили у Тење, при чему се, према такође правилном закључку првостепеног суда, не ради о небитним детаљима, јер се, и према оцени већа Апелационог суда у Београду, ради о околностима под којима се одиграо критични догађај, а то је број и пол изведених цивила, ко је возио камион са цивилима, ко је видео сам тренутак убиства цивила и како су се након тога вратили у Тење, о којим околностима се искази сведока Јове Личине и Милана Мацакање разликују, чиме се доводи у питање убедљивост и истинитост исказа ових сведока.

Такође, према оцени већа Апелационог суда у Београду, правилно је поступио првостепени када није прихватио ни исказ сведока Бранислава Кнежевића, налазећи да је исти неуверљив и у супротности са исказима већ напред наведених сведока које је првостепени суд правилно прихватио.

Наиме, сведок Кнежевић Бранислав, поводом овог критичног догађаја, даје различите исказе, па тако пред Жупанијским судом у Осијеку 13.07.2007. године уопште не спомиње присуство окр. Жарка Чубрила критичног дана, како у Тењи, тако и у камиону, већ наводи да је камион којим су војени цивили видео на рампи у Силашу, да су у камиону били Божо Видаковић, Милан Мацакања и два добровољца – Саво и Јово, да би потом, након два месеца од давања наведене изјаве, пред Жупанијским судом у Осијеку дана 28.09.2007. године свој претходни исказ изменио тако што је навео да је окр. Жарко Чубрило био присутан у Тењи критичног дана, да су у штабу били Јово Ребрача, Божо Видаковић, Милан Мацакања и Жарко Чубрило, да су цивилна лица хрватске националности увођена у камион и да су за Силаш пошли Божо Видаковић, Милан Мацакања и Жарко Чубрило, те Јово и Саво, као и да је од Мацакање у Силашу сазнао да ће цивили бити убијени, из којих разлога је одустао да камион вози даље, па је камион преузео Мацакања и наставио да вози, а он се вратио у Тењу. Испитан на главном претресу сведок Бранислав Кнежевић, у погледу

разлика у својим исказима, навео је да се не сећа свих детаља, да не зна ко је убио цивиле, ко је био у камиону и ко је возио, те кога је видео у Тењи критичног дана.

Такође, исказ напред наведеног сведока Бранислава Кнежевића разликује се од исказа сведока Милана Мацакање, у делу где је сведок Бранислав Кнежевић навео, пред Жупанијским судом у Осијеку дана 28.09.2007. године, да када су стигли у Силаш да му је Мацакања рекао да ти људи неће бити затворени у Силашу него да ће бити одвежени код Боботе и тамо убијени, када је одлучио да у томе не учествује и да неће да вози камион, што је и рекао Мацакањи, док је сведок Милан Мацакања у свом исказу навео да када су дошли до Силаша да му је окривљени наредио да он вози камион, а да Кнежевић остане у Силашу. При томе, са друге стране, сведок Јово Личина у свом исказу наводи да Кнежевић Бранислав није био присутан, да није возио камион, те да се не сећа да је неко у Силашу улазио и излазио, о чему говоре сведоци Кнежевић и Мацакања.

Имајући у виду напред наведено, и према оцени већа Апелационог суда у Београду, исказ сведока Бранислава Кнежевића није доследан, убедљив, те сагласан са другим изведеним доказима.

Према оцени већа овог суда, искази сведока Милана Мацакање, Јове Личине и Бранислава Кнежевића не представљају поуздане доказе, чија би анализа, и појединачно и у склопу са другим изведеним доказима, указивала на њихову недвосмисленост, убедљивост и висок степен вероватноће у извесност постојања одлучних чињеница. Иако један доказ не мора да буде таквог квалитета да не оставља апсолутно никакву сумњу, мора ипак бити тако убедљиве природе да не оставља превише простора за сумњу у његову веродостојност, што у односу на исказе напред наведених сведока, према оцени већа овог суда, није случај. Наиме, искази сведока Милана Мацакање, Јове Ребраче и Бранислава Кнежевића, у погледу присуства окривљеног критичном приликом, према оцени већа овог суда, нису могли бити поткрепљени ни посредним доказима, као што су то искази сведока Јована Ребраче и Марице Салај, који су у својим исказима износили сазнања која су чули, а ово из разлога што је сведок Јова Ребрача информацију о присуству окр. Жарка Чубрила и његовом учешћу у критичном догађају добио управо од сведока Милана Мацакање, чији исказ првостепени суд, о чему је већ напред било речи, није прихватио, док сведок Марица Салај, у претходном поступку, у свом исказу не спомиње окривљеног као лице које је учествовало у критичном догађају, да би на главном претресу навела да је осим Милана Мацакање чула да је окривљени био присутан, мада није могла да се изјасни од кога је то чула, што све исказ овог сведока чини непоузданим, па је правилно поступио и првостепени суд када исказе сведока Јове Ребраче и Марице Салај, у напред наведеним деловима, није прихватио.

При оцени исказа сведока Милана Мацакање, Јове Личине и Бранислава Кнежевића, осим већ напред наведених разлога, првостепени суд је правилно имао у виду и чињеницу да се против ових сведока, пре покретања поступка према окр. Жарку Чубрилу, пред органима Републике Хрватске водио поступак у вези убиства једанаест цивила хрватске националности.

Истицањем у жалби тужиоца, да сведок Јован Ребрача никада није тврдио да критичног дана окривљени Чубрило није био у Тењи и да је сведок Драгутин Макарић навео да је видео окривљеног пред поштом у Тењи 12. или 13. јула, или дан два раније, према оцени већа овог суда, не доводи се у питање правилност закључка првостепеног суда да се исказима сведока Јована Ребраче, Немање Јовчића, Млађена Пеказа, Жељка Челића, Драгутина Макарића, Саве Шарчевића, Николе Суботиновића, Бранка Грковића, Маре Гргур, Јевте Рогача, Рада Богојевића, Романе Кухар, Лидије Шарам, Софије Чубрило, Влада Валентића, Саве Шарановића, Живојина Стаменића, Илије Тинтора, Стјепана Хорвага, Ренате Гал и Лазара Радишића, поткрепљује одбрана окривљеног да критичном приликом није био у Тењи. Наиме, Сведок Јован Ребрача у свом исказу је навео да је окривљеног виђао првих дана јула 1991. године, што се поклапа са одбраном окривљеног да је 8. јула предвече или 9. јула ујутро стигао у Бачки Грачац, у Србију, док сведок Макарић није сигуран да ли је окривљеног видео 12. или 13. јула или дан два раније, за шта је ближе закључити да се и исказ овог сведока поклапа са одбраном окривљеног.

Такође, наводи жалбе тужиоца за ратне злочине, у погледу исказа испитаних сведока, да првостепени суд користи делове исказа сведока и као такве их цени, уз изношење од стране тужиоца сопствене оцене исказа сведока, према оцени већа овог суда су неосновани. Наиме, испитани сведоци су током давања својих исказа говорили о појединим околностима, с обзиром на питања која су им постављана од стране учесника у овом поступку, а потом је првостепени суд ценио њихове исказе у односу на одлучне чињенице које се односе на конкретан кривично правни догађај, чиме се не доводи у питање оцена првостепеног суда у погледу њихове веродостојности..

У погледу одбране окр. Жарка Чубрила изнете током овог кривичног поступка, у жалби Тужиоца за ратне злочине се истиче да је окривљени мењао одбрану током поступка, што је било срачунато на избегавање кривице, а суд ниједног момента није ценио одбрану окривљеног, а самим тим и мењање исте.

Међутим, према оцени већа Апелационог суда у Београду, напред изнети жалбени наводи су неосновани. Ово из разлога што из образложења првостепене пресуде јасно произилази да је првостепени суд прихватио одбрану окривљеног који је негирао да је критичног дана био у Тењи и да је имао било какве везе са убиством једанаест цивила хрватске националности, налазећи да је оваква одбрана окривљеног потврђена исказима већ напред наведених сведока. Истицање у жалби тужиоца да је окривљени Жарко Чубрило мењао своју

одбрану, према оцени већа овог суда је неосновано, с обзиром да је окривљени, приликом давања своје одбране, и у преткривичном и у претходном поступку, као и на главном претресу, био доследан и категоричан да критичном приликом није био у Тењи, нити је извршио убиство једанаест цивила хрватске националности, док се додавање у његовој одбрани изнетој на главном претресу, да је у децембру 1991. године од Саве Јовановића чуо да су он и Јово Личина убили ту групу која је камионом возена на размену из Тења кроз Силаш и да је камион возио Милан Мацакања, као и да се причало да је Милан Мацакања одвезао из биоскопске сале те људе и побио их, и да је током 1995. или 1996. године, када је посетио Тењу, срео Милана Мацакању и питао га за овај случај, да му је исти признао да је убио прију, а да су онда сви заједно убили остале људе из групе, не може сматрати изменом његове одбране, односно одступањем од онога што је претходно изјавио, већ о употпуњавању његовог исказа.

Имајући у виду све напред наведено, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, основ за осуђујућу пресуду могу представљати само такве чињенице које су несумњиво утврђене, те међусобно чврсто и логички повезане тако да представљају комплетну и коначну слику критичног догађаја и са пуном сигурношћу упућују на једини могући закључак да је управо окривљени извршио кривично дело које је предмет оптужбе. Односно, изведени докази треба да искључују сваку другу могућност, што у овој конкретној кривично-правној ствари, према оцени већа овог суда, није случај, јер се не може са потпуном сигурношћу прихватити да прикупљени докази несумњиво указују на окр. Жарка Чубрила као извршиоца кривичног дела у питању. С тим у вези, правилно је поступио првостепени суд када је, у складу са принципом у сумњи у корист окривљеног, окр. Жарка Чубрила ослободио од оптужбе на основу одредбе члана 423 став 1 тачка 2 ЗКП.

Пошто се изјављеном жалбом, према оцени већа Апелационог суда у Београду, Одељење за ратне злочине, не доводи у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде, то је жалба одбијена као неоснована.

Са изнетих разлога, на основу одредбе члана 457 ЗКП, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине донело је одлуку као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Росанда Цевердановић Савковић, с.р.

Председник већа-судија
Соња Манојловић, с.р.

